

bundan 20 - 25 sene evveline nispetle daha büyük bir alâka müşahede etmekteyiz. Bilhassa son yangınlar hakkında matbuatımız büyük bir hassasiyetle neşriyatta bulunmuşlardır. Matbuatımızın bu alâkasına ve yardımlarına teşekkür ederim ve bu alâka ve yardımın devamını dilerim. Yüksek Meclisimizin orman yangınlarına karşı olan hassasiyet ve dikkatini minnetle karşılarım.

Bu alâka, dikkat ve hassasiyet işimizde bizi kuvvetlendiriyor. Gelecek seneler için daha müessir tedbirlerle mücadeleyi yürüteceğimizi umuyorum.

Mâruzatın bundan ibarettir.

Z. KARAURSAL (İstanbul) — Son zamanlarda yurdumuzun muhtelif yerlerinde zuhur edip milyonlara millî servetin ziyama sebebiyet veren orman yangınları hakkında Hükümetimizin yaptığı inceleme ve araştırmalar neticesinde bu yangınların sebebi zuhuruna dair hâsıl olan kanaata ve bu hususta ittihaz edilen tedbirlere ve saireye dair muhterem bakan arkadaşımızın resmî vukuf ve lisanla vermiş olduğu izahlar umumî efkâr üzerinde yapacağı tesir itibariyle bir kıymet ifade eder.

Arkadaşlar; tabiatın binbir güzelliğiyle süslenmiş olan ormanların, bu güzelliklerini ve maddî menfaatlerini bir taratafa bırakalım, memleketin hayatı noktasından haiz olduğu ehemmiyeti takdir buyurursunuz. Bizde mevcut olan ormanlar takriben 8 buçuk milyon hektar tarındadır. Bu, memleketimizin vüsatı itibariyle % 11 raddesindedir. Halbuki, normal olarak bir memleketin genişliğine göre % 33 nispetinde bir ormana sahip olması lâzımdır. Bizde fundalık ve çalılıklar da dâhil olduğu halde % 11 nispetinde olan ormanlar, normal ormanların ancak üçte birini teşkil ediyor ki, bunun çok noksan bir miktar olduğu anlaşılıyor.

Bu böyle iken her sene dikkatsizlik, kayıtsız-

lık, tesamüh, cehalet ve sair herhangi bir sebeple, bu ormanların mahvolmakta bulunması endişe ile karşılanacak bir mahiyettedir. İstanbul'un ahiren dört bölgesinde vukuagelip epey bir miktarda millî servetimizin mahvına sebep olan orman yangınları Boğazın Anadolu cihetindeki semaları gecelerece kalmı atesten bir perde ile örtmüş ve bu yangından çıkan küller Kadıköy sahasına kadar gelmiştir. Yangınların biribiri ardınca zuhur etmesi hattâ bir ormanda çıkan bir yangının o ormanın diğer yerlerinde de aynı zamanda vukuagelmesi ve o esnada şiddetli bir fırtınanın eserek yangını körüklemesi ve söndürme vasıtalarının noksan olması yüzünden yangın korkunç bir hal almış yapılan bunca gayretler ve hizmetlerden istifade imkânı zâil olmağa başlamıştı. Yangın korkunç bir surette ilerliyor ve İstanbul tehlike içinde kalıyor idi. Eğer yurdumuzu herhangi sahada olursa olsun, hiç bir zaman korumak hususunda yüksek müzaaheret ve gayretini esirgemeyen kahraman askerlerimizin muavenetleri inzıam etmemiş olsaydı, yangın sahile kadar inecek, Kadıköyünden itibaren Boğaz'ın Anadolu sahiline kadar olan muazzam bölge kül haline gelecek idi. Hamdolsun bu olmadı, İstanbul'da büyük bir tehlikeden kurtuldu.

Muhterem Bakanın bu hususta alacak tedbirlere dair verdiği kanaatbahş izahata teşekkür ederim. Bundan sonra ümidederim ki, bu yangınlar tevali etmesin. Fakat hâlâ haber alıyorum ki yurdun bazı yerlerinde kısım kısım yangınlar oluyor.

Sözüme nihayet verirken İstanbul'u bu korkunç tehlikeden kurtarmağa muvaffak olan idare âmir ve memurlarımıza, yurttaşlarımıza ve bilhassa kahraman askerlerimize İstanbul'un naçiz bir ferdi olarak bu kürsüden şükran ve minnetlerimi arz etmeyi vazife bilirim.

BAŞKAN — Gündeme geçiyoruz efendim.

4. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — *İsparta Milletvekili Mükerrer Karagaç'ın İçtüzüğü'nün 23 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında tüzük teklifi ve Anayasa Komisyonu raporu (2/79) [1]*

[1] 173 sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.

BAŞKAN — Raporun tümü hakkında söz isteyen var mı? Maddelere geçilmesini oyunza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 1. — T. B. M. M. İçtüzüğü'nün 23 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Madde 23. — Dönemin ilk toplantısında komisyon seçimlerine yardımcı olmak üzere Milletvekillerinin olumluk kâğıtlarından anlaşılan uzmanlık ve mesleklerini gösterir bir cetvel Başkanlıkça bastırılıp üyelere dağıtılır ve ilân tahtasına asılır.

Milletvekilleri komisyonlara adaylıklarını koyabilirler.

Adayları gösteren cetvel de Başkanlıkça bastırılıp üyelere dağıtılır ve ilân tahtasına asılır.

Kamutayda komisyon seçimleri bu cetvellerin dağıtılmasından ancak dört gün sonra başlar.

Dönemin diğer toplantıları başında komisyonlar toplantıların birinci birleşiminin yapıldığı gün seçilir.

R. KAPLAN (Maraş) — Arkadaşlar; maddenin değiştirilmesinde, devre başı için yazılan şekil yerindedir. Yalnız devre başını takip eden birleşim seneler için aynı günde, ilk toplantının aynı gününde seçimin yapılacağı yazılıdır ki, bu müşkül olur. Çünkü ilk açılış gününde, Meclisin, biliyorsunuz Cumhurbaşkanının nutku, Meclis Başkanlık divanı seçimleri vardır ki, Meclis hemen doludur ve o gün bu seçimin yetiştirilmesi güçtür. Onun için rica ediyorum münaşip bulursanız, birinci oturumu takip eden ilk oturumda, o seçim yapılsın. Bu hususta bir de takrir takdim ediyorum. (Muvafık ve doğru sesleri).

BAŞKAN — Önergeyi okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

23 ncü maddenin son fıkrasındaki (Birinci birleşim) yerine (birinci toplantıyı takipeden ilk toplantıda seçilir) şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Maraş
Rasih Kaplan

(Muvafık sesleri)

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ Z. KARAMURSAL (İstanbul) — Maksat bütçenin incelenmesi için Komisyona vakit vermektir. Kaplan arkadaşımızın noktaî nazarı yerindedir. Komisyon buna iltihak ediyor. Maddenin o şekilde değiştirilmesini rica ediyoruz.

BAŞKAN — Komisyon bu önergeye iltihak ediyor.

Yalnız burada (birinci toplantı) yerine (birinci birleşim) demek lâzım, bu şekilde önergeyi düzelterek oyunza sunuyorum.

Nazarı itibara alanlar... Alınmayanlar... Nazarı itibara alınmıştır. Maddeyi bu şekilde düzelterek oyunza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde bu şekilde kabul edilmiştir.

Tasarımın tümünü oyunza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2. — Gaziantep Milletvekili Cemil Sait Barlas ve iki arkadaşının, Subaylar Heyetine mahsus Terfi Kanununa geçici bir madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Bütçe ve Millî Savunma Komisyonları raporları (2/72) [1]

MİLLÎ SAVUNMA Ko. BAŞKANI C. K. İNCEDAYI (Sinob) — Sayın arkadaşlar, Subaylar Heyetine mahsus terfi kanununun bir maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında geçende bir müzakere yapmıştık. Bir noktadan dolayı tasarıya Millî Savunma Komisyonuna almıştık. Bir maddelik bir kanundur. 30 Ağustosta bunda istifade edecek arkadaşlar vardır. Müsaade ederseniz bunu gündeme alıp bugün çıkaralım.

BAŞKAN — Esasen ikinci görüşülmesidir, gündeme alınmasını kabul buğuranlar... Kabul etmeyenler... Gündeme alınmıştır

Subaylar Heyetine mahsus 4273 sayılı kanuna ek kanun

MADDE 1. — 19 . VI . 1942 tarihli ve 4273 sayılı kanuna aşağıda yazılı geçici madde eklenmiştir :

GEÇİCİ MADDE — Subay iken Üniversitenin herhangi bir fakültesinde veya diğci ve eczacı okullarında tahsillerini bitirip bu tahsili gerektiren sınıfta veya bu tahsil ile uzmanlığını ve görgüsünü arttırdığı hizmette kanunun yürürlüğe girdiği tarihte görevli olarak çalışmakta bulunanların son rütbeye nasıpları iki yıl ilerletilir. Bu nasıp düzeltilmesinden dolayı aylık farkları verilmez ve bu ilerletmeler emeklilik süresinin hesabında eylemli hizmetten sayılmaz.

Yukarıdaki fıkrada yazılı durumda bulunanlardan bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar, o tahsil dolayısıyla, kıdem zammı almış olanlara bu hüküm uygulanmaz.

İstiklâl harbine iştirak etmiş sayılmıyanlar bu kanundan faydalanamazlar.

[1] 172 ye ek sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.